

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	4 + 2
Onderwerp:	Programmabegroting 2023-2026
Datum:	
Portefeuillehouder:	Drs. R.W.J. van Leeuwen
Decosnummer:	1492
Informant:	A. Roosken A.Roosken@dalfsen.nl (0529) 488268

Voorstel:

1. De Programmabegroting 2023-2026 vast te stellen en daarmee tevens
 - a. De extra opbrengsten voor de Jeugdzorg voor 75% op te nemen
 - b. € 0,5 mln te onttrekken aan de algemene reserve vrij besteedbaar en toe te voegen aan de algemene reserve vaste buffer m.i.v. 1 januari 2023;
2. De kredieten voor het jaar 2023 uit het Investeringsplan 2023-2026 beschikbaar te stellen (Bijlage 6 Investeringskredieten).
3. Het saldo van de septembercirculaire 2022 te verrekenen met het meerjarensaldo en de begroting 2022-2026 daarop te wijzigen.
4. Kennis te nemen van de Inventarisatie grote investeringen.

Inleiding:

Voor u ligt de Programmabegroting 2023-2026. Dit is een uitwerking van de Perspectiefnota 2023-2026. Nadat we de afgelopen jaren flinke bezuinigingen hebben doorgevoerd kunnen we nu een sluitende begroting presenteren. Maar tegelijkertijd leven we in spannende en onzekere tijden. De opgaves die op ons af komen stapelen zich op. De invloed van alle crises die ons land raken zijn moeilijk in te schatten. Na de pandemie staan we voor opgaven als instroom Oekraïners, extra crisisopvang vluchtelingen, huisvesting statushouders, versnelling van de woningbouw.

Daarnaast maken we ons zorgen over de kostenstijgingen en inflatie en de gevolgen daarvan voor onze inwoners en ondernemers. Juist nu willen we daarom invulling blijven geven aan ons motto "We werken aan een wendbare, veerkrachtige samenleving en bieden een vangnet wie dat nodig heeft". Dat doen we door de inwoner centraal te stellen en door het aanstellen van een participatie adviseur, gebiedsverbinders en gebiedswethouders om zo samen aan betrokkenheid en verbondenheid te bouwen.

Dalfsen is een financieel gezonde gemeente. Er liggen weliswaar enkele zwaardere financiële jaren achter ons, met veel zorgen. Een sluitende begroting is opnieuw gelukt, wel met de kanttekening dat we leven in onzekere tijden. Vanuit die basis werken wij. We blijven investeren in de samenleving.. Het is onzeker en onduidelijk hoe de economie zich de komende tijd ontwikkelt. De positieve meerjarensaldi willen we daarom beschikbaar houden voor het opvangen van de gevolgen van de huidige crises en toekomstige investeringen door deze toe te voegen aan de algemene reserve vrij besteedbaar. Zo hebben we slagkracht voor bijvoorbeeld de gevolgen van de stijgende energieprijzen en toenemende inflatie. Ook de raad kan haar structurele budget - ambities raad - inzetten voor het opvangen van de actuele maatschappelijke vraagstukken mede veroorzaakt door de huidige crises.

De Dalfser gemeenschap heeft al vele malen haar veerkracht en sociale betrokkenheid getoond. Een grote kracht waar wij van onder de indruk zijn. Op het versterken ervan en de onderlinge verbondenheid blijven wij ons richten. In Dalfsen doen we het Met Elkaar!

Argumenten:

1.1 Kaderstelling is de bevoegdheid van de raad.

Met het vaststellen van de begroting geeft u het budgettaire kader voor het college van B&W. Op grond van de Gemeentewet stelt de gemeenteraad de begroting vast in het jaar voorafgaand aan dat waarvoor zij dient. Dit biedt het budgettaire kader waarmee het college van B&W zijn opdrachten en bevoegdheden uitvoert.

1.2. De middelen voor jeugd zijn in lijn met de begroting 2022-2025 voor 75% opgenomen.

Het rijk, IPO en de VNG hebben vastgelegd dat alle partijen gaan bijdragen aan verbeteringen van het stelsel door middel van de op te stellen hervormingsagenda jeugd, waarbij het rijk het budgettaire risico draagt. De aanvullende afspraken betekent voor de gemeente dat zij 100% van de toezegging van het rijk mag opnemen in de begroting 2023-2026. In de lijn van de begroting 2022-2025 is 75% opgenomen.

We verwachten dat in de toekomst de middelen vanuit het rijk afnemen. Om hierop te kunnen anticiperen stelt het college voor de resterende 25% onder meer in te zetten voor preventie. Dit betreft voor de jaren 2024 t/m 2026 respectievelijk € 430.000, € 395.000 en € 272.000. Het college verwacht bij de perspectiefnota 2024-2027 te komen met een plan.

1.3 De raad is het bevoegde orgaan om te besluiten over de inzet (dan wel het overhevelen van) reserves.

Ons weerstandsvermogen heeft tot doel om onze risico's af te dekken, zodat we niet direct hoeven te bezuinigen bij tegenvallers. Bij de begroting doen wij jaarlijks een risico inventarisatie. Met een weerstandsvermogen van € 3.500.000 zijn onze risico's afdoende afgedekt. Hiertoe moet de algemene reserve vaste buffer met € 500.000 worden verhoogd. Wij stellen voor om deze € 500.000 te onttrekken aan onze Algemene reserve vrij besteedbaar.

2.1 Conform de financiële verordening stelt uw raad de investeringskredieten voor het komende begrotingsjaar beschikbaar.

In de financiële verordening is opgenomen dat de kredieten, zoals vastgesteld in het investeringsplan 2023-2026 bij het vaststellen van de Programmabegroting 2023-2026 beschikbaar worden gesteld voor het komende begrotingsjaar.

3.1 Verwerking van de septembercirculaire

Op Prinsjesdag, 20 september jl, is de septembercirculaire openbaar gemaakt. De effecten hiervan vindt u in de notitie bij de septembercirculaire. Dit is te laat om nog te kunnen verwerken in de begroting zoals die nu voorligt. Daarom stellen wij voor de effecten hiervan te verwerken als eerste begrotingswijziging op de Programmabegroting 2023-2026 en op de begroting 2022 (wijziging nummer 14).

4.1 Conform toezegging van het college is een Inventarisatie van grote investeringen toegevoegd. Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2023-2026 in juni jl. heeft het college toegezegd een lijst met grote investeringen toe te voegen bij de stukken met betrekking tot de begroting. Het college gaat ervan uit dat hiermee toezegging T1407 is afgedaan.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Er zijn diverse onzekere financiële ontwikkelingen

De actualiteit geeft een beeld van kostenstijgingen, inflatie en schaarste van grondstoffen. Het is onduidelijk en onzeker hoe zich dit de komende tijd gaat ontwikkelen, zowel voor inwoners, ondernemers als de gemeente zelf. Daarmee is het lastig te voorspellen wat de effecten op lange(re) termijn zijn voor wat betreft de kostenstijgingen en eventuele compensatie via de algemene uitkering. Om toch te kunnen anticiperen op te verwachten kostenstijgingen stellen we voor een extra stelpost op te nemen naast het risico in de berekening van de hoogte van het weerstandsvermogen. Omdat we uitgaan van (enige) compensatie in het gemeentefonds stellen we voor om voor 2023 en 2024 respectievelijk € 600.000 en 2024 € 1 miljoen incidenteel op te nemen om de eerste klappen op te kunnen vangen in geval van uitzonderlijke kostenstijgingen. De toekomst zal moeten uitwijzen of dit voldoende is om de ontwikkelingen op te vangen en zo nodig bijstellen.

Alternatieven:

1.1 Bij het vaststellen van de programmabegroting 2023-2026 kan de gemeenteraad een eigen afweging maken.

Duurzaamheid:

Zie hiervoor de paragraaf duurzaamheid.

Financiële consequenties:

In de volgende tabel zijn de ontwikkelingen vanaf de begroting 2022-2025, inclusief de effecten van de septembercirculaire, op een rijtje gezet.

Primaire begroting bedragen x € 1.000 + = voordeel, -/- = nadeel	2023	2024	2025	2026
Stand programmabegroting 2022-2025 structurele mutaties	736	688	932	932
Totaal structurele wijzigingen	-1.718	-2.216	-2.231	-3.016
Totaal gevolgen mutaties Investeringsplan (hoofdstuk 4)	-8	-12	-14	-32
Structureel saldo vóór mutaties Investeringsplan	-991	-1.540	-1.312	-2.116
Amendement afschaffen hondenbelasting	-145	-147	-149	-152
Structureel saldo Perspectiefnota 2023-2026	-1.136	-1.687	-1.462	-2.268
Stand programmabegroting 2022-2025 incidentele mutaties	-464	-214	-75	-75
Totaal incidentele wijzigingen	-207	0	17	12
Incidenteel saldo Perspectiefnota 2023-2026	-671	-214	-58	-63
Totaal saldo ná mutaties Perspectiefnota	-1.807	-1.901	-1.520	-2.331
Mutaties begroting 2023	1.964	4.002	6.705	3.801
Saldo meerjarenbegroting 2023-2026	157	2.101	5.185	1.470
Totaal - incidenteel saldo begroting 2023	-1.910	-1.716	-68	
Totaal - structureel saldo begroting 2023	2.067	3.817	5.253	1.470
Saldo meerjarenbegroting 2023-2026	157	2.101	5.185	1.470
Effecten septembercircularre 2022	833	856	800	2.114
Saldo meerjarenbegroting incl. effecten sept.circ.	990	2.957	5.985	3.584

Uit de tabel komt naar voren dat alle jaren een voordelig saldo laten zien. Bij ongewijzigde vaststelling worden deze saldi worden toegevoegd aan de algemene reserve vrij besteedbaar.

Communicatie:

De Perspectiefnota is ook online te raadplegen.

Vervolg:

Op grond van artikel 191 Gemeentewet stuurt het college de door de raad vastgestelde begroting, binnen 2 weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 15 november 2022 naar gedeputeerde staten.

Bijlagen:

1. Programmabegroting 2023-2026
2. Notitie septembercircularre 2022
3. Inventarisatie grote investeringen (wordt nagezonden)
4. Begrotingswijziging septembercircularre
5. Begroting 2023 in één oogopslag

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/alg. directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 oktober 2022, nummer 1492;

gelet op artikel 191 van de Gemeentewet en de Financiële verordening van de gemeente Dalfsen;;

b e s l u i t :

1. De Programmabegroting 2023-2026 vast te stellen en daarmee tevens
 - a. De extra opbrengsten voor de Jeugdzorg voor 75% op te nemen
 - b. € 0,5 mln te onttrekken aan de algemene reserve vrij besteedbaar en toe te voegen aan de algemene reserve vaste buffer m.i.v. 1 januari 2023;
2. De kredieten voor het jaar 2023 uit het Investeringsplan 2023-2026 beschikbaar te stellen (Bijlage 6 Investeringskredieten).
3. Het saldo van de septembercirculaire 2022 te verrekenen met het meerjarensaldo en de begroting 2022-2026 daarop te wijzigen.
4. Kennis te nemen van de Inventarisatie grote investeringen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 3 november 2022.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater